

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 193/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2010 prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia čl. 1 a čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky, jeho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 39/2006 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co/74/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2010 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 1 a čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (sťažovateľom uplatnenú námietku len odkazom na celý čl. 46 ústavy ústavný súd špecifikoval doplnením zodpovedajúceho odseku 1 tohto článku) a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“)

v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 39/2006 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co/74/2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresným súdom bol sťažovateľovi ustanovený právny zástupca z radov advokátov pre jeho zastupovanie v dovolacom konaní. Uznesenie napadol odvolaním ustanovený advokát, ktorý poukázal na narušenie vzájomnej dôvery medzi advokátom a sťažovateľom, ako aj na iné konanie prebiehajúce pred okresným súdom, kde nemohol byť sťažovateľovi ako právny zástupca ustanovený z rovnakého dôvodu. Uznesením sp. zn. 2 C 39/2006 z 24. augusta 2009 v rámci autoremedúry okresný súd napadnuté uznesenie zrušil.

Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, ktorému však krajský súd nevyhovel a uznesením sp. zn. 12 Co/74/2009 z 25. novembra 2009 prvostupňové rozhodnutie potvrdil odvolávajúc sa na ustanovenie § 22 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), podľa ktorého je advokát oprávnený odstúpiť od zmluvy o poskytovaní právnych služieb len zo závažných dôvodov, najmä ak sa narušila nevyhnutná dôvera medzi ním a klientom.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že *„Z predchádzajúcich súdnych konaní je nesporné, že už došlo k narušeniu dôvery medzi zastupujúcim advokátom a zastúpeným – žalobcom, čo pripúšťa aj sám žalobca v podanom odvolaní. Potom nie je možné spravodlivo od advokáta požadovať, aby zastupoval žalobcu, ak u advokáta je presvedčenie o tom, že nemôže veriť zastúpenému, keď tu sú vzájomné výhrady takého charakteru, ktoré nasvedčujú o určitej averzii jednej osoby k druhej, pričom pre úspech v spore je potrebné mať jednoznačne dôveru v konaní jedného k druhému v prejednávanej veci.“*

Sťažovateľ sa v sťažnosti vyjadril, že krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie *„úplnou absurdnosťou, že advokát je oprávnený od zmluvy /?!/ o poskytovaní právnych služieb odstúpiť, keď ja žiadnu zmluvu s týmto advokátom uzatvorenú nemám, keďže mi bol ustanovený priamo súdom, a to bez možnos-ti, aby mohol od tejto kauzy len z vlastnej vôle odísť! Už nehovoriac, že ja som s týmto advokátom nikdy žiaden konflikt nemal.“*

Podľa sťažovateľa „*V danom prípade súdy postupovali zbabelo pred nimi určeným advokátom, keď pred jeho fórami cúvli a kapitulovali, už nehovoriac, že to nebol kvalifikovaný zákonný dôvod! A podľa mňa aj to je dôkaz o hlbokom úpadku nášho súdnictva a jeho neschopnosti sa vysporiadať s banálnymi vecami!*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal ústavný súd o vydanie tohto nálezu:

„*1./ Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa čl. 46 Ústa-vy SR a ods. 1/, čl. 6 Dohovoru v kontexte s čl. 1 a 124 ústavy nesprávnym postupom a slabingerským postojom Krajského súdu v Prešove a Okresného súdu v Bardejove v súdnom konaní vedeného u neho pod č.k. 2C 39/06 o právnu pomoc advokátom, porušené boli.*

2./ Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie vo výške 2tis. EUR /dvetisíceur/, ktoré sú mu povinne zaviazané zaplatiť spoločne a nerozdielne Krajský súd v Prešove a Okresný súd v Bardejove do 2-och mesiacov od účinnosti tohto ústavného nálezu.

3./ Ukladá Okresnému súdu v Bardejove a Krajskému súdu v Prešove spoločne a nerozdielne uhradiť aj trovy tohto súdneho konania, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd skúmal jej zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ako aj prípadné dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podanie sťažovateľa obsahuje urážlivé výroky na adresu okresného súdu a krajského súdu („...súdy postupovali zbabelo pred nimi určeným advokátom, keď pred jeho fórami cúvli a kapitulovali ...“), ktoré sú dehonestujúceho charakteru.

Ústavný súd vo vzťahu k predmetnému správaniu účastníka poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý už vyslovil, že „V zásade smie byť sťažnosť odmietnutá ako neprijateľná podľa čl. 35 ods. 3 dohovoru, pokiaľ bola vedome založená na nepravdivých faktoch, a rovnako ak používa útočný, resp. hrubo urážlivý jazyk (Řehák v. Česká republika, No. 67208/01, rozhodnutie z 18. mája 2004)“.

Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľ v tomto prípade výrokmi obsiahnutými v jeho podaniach prekročil hranicu normálnej kritiky a hrubo urážal druhého účastníka konania (okresný a krajský súd), a to v rozpore s princípom zachovávanía úcty k právam iných, ktorý má byť v rámci občianskoprávneho konania v súlade s § 1 a § 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) rešpektovaný všetkými účastníkmi konania a z ktorého vyplýva i požiadavka, aby účastníci konania rešpektovali ľudskú dôstojnosť, občiansku česť i osobnosť ďalších účastníkov konania, ale i samotného vo veci konajúceho súdu tak vo svojich písomných, ako i verbálnych prejavoch.

Správanie sťažovateľa, ktorého cieľom je uškodiť reputácii druhého účastníka konania, teda podľa názoru ústavného súdu možno označiť za zneužitie práva na podanie sťažnosti a je v rozpore s účelom takéhoto práva.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, a z tohto dôvodu bolo už ďalej bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Súčasťou zákonom predpísaných náležitostí návrhu na začatie konania podaného ústavnému súdu je aj primeraná slušnosť vo vyjadrovaní, na čo už bol sťažovateľ rozhodnutiami ústavného súdu vo viacerých prípadoch upozornený, no napriek tomu vo svojom podaní výroky urážlivého charakteru opätovne použil.

V prípade hrubo neslušného alebo urážlivého obsahu návrhu môže byť tento odmietnutý pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, pokiaľ záujmy ochrany ústavnosti nevyžadujú iný postup.

Ústavný súd konštatuje, že záujmy ochrany ústavnosti iný postup nevyžadujú. V prípade namietaného postupu okresného súdu vychádzajúc z princípu subsidiarity daného čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd, je právomoc ústavného súdu vylúčená vzhľadom na to, že ochranu sťažovateľovým právam bol v zmysle ustanovení § 201 a nasledujúcich OSP oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd v rámci odvolacieho konania, čo oprávňuje ústavný súd, aby v tejto časti odmietol sťažnosť aj pre nedostatok svojej právomoci.

Námietku porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu ústavný súd kvalifikuje ako zjavne neopodstatnenú. Konajúci súd síce na zistený skutkový stav použijúc analógiu legis aplikoval právnu normu obsiahnutú v zákone o advokácii, napriek tomu, že mal k dispozícii relevantnú právnu úpravu obsiahnutú priamo v ustanovení § 31a ods. 2 OSP (súd zruší uznesenie o ustanovení opatrovníka alebo advokáta, ak na ich strane existujú dôvody nezlučiteľné s ich ustanovením), išlo však o aplikáciu právnej úpravy obsahujúcu prípad analogický, teda nie o postup súdu zjavne svojvoľný. Odôvodnenie rozhodnutia krajského

súdu spĺňa kvalitu požadovanú čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože sa opiera o vyčerpávajúcu argumentáciu ozrejmujúcu právnu úvahu vychádzajúcu zo zisteného skutkového stavu vedúcu k právnemu záveru krajského súdu. Takýto záver je dôvodom, pre ktorý mohol ústavný súd odmietnuť sťažnosť v tejto časti aj ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na tieto skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2010